

Størstu avbjóðingarnar nakrantíð — alt rúmast ikki í Havn!

— Fólkaflokkurin lagt eina leysliga, men óhugnaliga skrá fram!

ONGANTÍÐ munnu avbjóðingarnar vera fleiri og størri enn í komandi valskeiðum. Høvuðstaðurin kann bara vaksa við nokrum fáum túsund borgarum afturat, og tí má av álvara hugsað um at byggja út og leggja um tað, sum kallað verður infrastruktúrin. Av álvara má farast undir at spjæða og tí mugu neyvar lands- og kommunalpolitiskar ætlanir leggjast.

MEN eins og í skjótt eina öld verður tað fiskivinnan, sum verður grundarlag undir samfelagsmenningini komandi árin. Fortreytir fyri at fáa nakað burtur úr, er roktin av fiskastovnunum á Føroya-grunnunum. Her má farast fram við skynsemi, og roknast kann við avmarkingum og umleggingum, um stovrnar av álvara skulu kunna koma fyri seg aftur. Hetta setir aftur krav til ein sterk búskað, sum grundarlag er lagt fyri í hesum valskeiði. Flestu mugu vera samd um, at veiðuorkan má minkast, samstundis sum lagt verður eftir at fáa góða dygd fram um stórt tonsatal. Eftir orðaskifti um góðskeyting av okkara fiskavörum í 10-12 ár, hava flakavirki og stóra útlutningsfyrirteka okkara nú av álvar sett skjótul á. Vónandi fer so mikið at koma burtur úr, at økt virði kann vega upp imóti eini fiskanøgð, sum helst fer at minka meira.

ALIVINNAN, sum óivað fer at geva eitt gott búskaparligt ikast, samstundis sum hon gevur arbeiði og er mennandi fyri bygdaliv, er bara eitt alternativ, hóast helst tað størsta til traditionellu vinnuna. Men neyðugt er við fleiri alternativum, og her mugu deildir av Menningarstovuni koma inn í myndina. Tó eigur Menningarstovan ikki gerast ein landsstovnur við deildum. Skulu vit hugsa um veruliga menning, sjálvsfyriskipan og «dynamikk» kring landið, mugu ymsu

partarnir vera uppi. Her verður hugsað um vinnuliv, kommunur, peningastovnar, fæleog og onnur.

UMFRAMT at koma við hugskotum um nýggjar vinnur, góðskeyting og fáa tiltøk upp á fótur saman við einstaklingum og felagskapum, so mugu Menningarstovnur, sum vónandi koma í teimum ymsu sýslunum, eisini ganga á odda at skapa trivna. Skaða virðing fyri fiskivinnuni sum ein matvøruframleiðsla á hægsta stigi. Saman við kommunum og feløgum at skapa fortreytir fyri búseting, friðar- og útbúgvingarmøguleikum, so fólkið trivst eisini eftir tann dagliga arbeiðsdagin. Ja, verða ein kjarni fyri framburði og trivnaði.

HETTA setir sjálvandi stór krav til skúlaverkið, sum má laga seg meira at føroyska samfelagnum og føroysku vinnuni. Samtykt er at stovna ymsar vinnuskúlar. Spurnartekin verður á hesum stað sett við, um tað er rætt at skipa so avbyrgdar skúlar, i staðin fyri at stovna meira samskipaðar — integreraðar — skúlar við fleiri útbúgvingarmøguleikum. Á hesum øki er farið undir eina spjæðing og latið okkum av álvara eisini flyta ábyrgd og vald úr høvuðstaðnum. Eins og vit eiga at byggja á føroyskan botn, samstundis sum vit kaga eftir, hvussu tey gera í útjaðaraøkjum, sum eru meinlik føroyskum viðurskiftum.

KOMANDI árin fara eisini at seta krav til heilsuverk og almanna- verk. Spjæðing er ikki loysunnarorð fyri øll samfelasins øki og viðurskifti, men vit hava í huga, at møguleikarnir at vaksa høvuðstaðin eru avmarkaðir, so verður neyðugt at hugsa meira á hesi litið, um ikki nóg skal steðga upp um eini 15-20 ár. Í samband við stóru ætlanirnar fyri nýggjum bústaðarøkjum og tænastumiðdeplum í Havnini, sum varð lögð fram

í fjør, varð nevnt, at pláss var bara fyri nokrum og 20 túsund fólki í Havn. Í dag er fólkatalið um 15.000. Hetta tal er tvífaldað eftir 25 árum, so roknast kann við, at vøksturin fer at ganga skjótari, um ikki stig av álvara verða tikin til at skapa møguleikar fyri vinnu, búseting, privat- um og almennum tænastustovnum kring oyggjarnar.

HETTA eru nakrar av størstu avbjóðingunum. Hetta fer at krevja pening, og tí má eisini prioriterast meira landspolitiskt, og hugsað eitur at verða: hvat hevur hetta ókið brúk fyri, og ikki bar so og so nógv til havnir, so og so nógv til vegir og tunnlar ella so og so nógv til skúlaverkið. Men ein fyrirtreyt fyri slíkum er óivað, at sýslurnar, ella okini, ganga upp í annaðhvørt formellar ella óformellar samskipanar-felagsskapir, eins og felagskommun- an í Vágum. Tí eigur eisini at verða gáað eftir, um hvussu Føroyar eiga at skipast í framtíðini.

MÁLSØKI sum búskapur, mentan, búskapur, orka, idnaður og onnur við eru ikki nevnd í hesi grein, men eisini á hesum okjum eru avbjóðingarnar nógvar og nógvar loysnir skulu veljast.

MEN, hvussu velja vit hesar loysnir. Skal tað vera eftir borgarligu meginregluni um, at hvør má sæta sær og sinum sum best, ella tí sosialdemokratisku um, at í felag, og við skipaðari tilrættalegging meina vit hetta best, samstundis sum tað verður til størstu eydna og trivnaðin fyri tað fólk, sum her býr og sum í framtíðini skal byggja hesar klettur?

SJÁLVANDI halda vit, at javnaðarhugsjónin er tann besta og best hóskeiliga til hetta litla oyggjasamfelag. Tí fara vit at vísa á okkara hugsjónir, samstundis sum vit fara at loyva okkum at vísa á vandarnar við ætlaðu loysn-

um Fólkafloksins um framtíðina.

MÓTI endanum fara vit at taka nokur brot burtur úr valskrá Fólkafloksins, har tað i niður- stöðuni verður sagt, at flokkurin ætlar at vinna valið, avgera hvør skal í landsstýrið og hvør politikkur skal rekast! Er flokkurin so naivur, at aðrir samstarvsflokkar fara at góðtaka fólka- flokspolitikk í blindum. Nei, og drúgvur samráðingur koma at ligga fyri, aðrenn nakað landsstýri verður skipað. So hetta er bara vanligt orðabrásk, hóast naðarjart og ódemokratiskt.

ENDABRESTURIN i valskrá Fólkafloksins er brosláturligt: «Tíðarskeið sosialismunnar er farið. Fyri framman liggur ein bjartari og nýggjur dagur, tíðarbil- ið við einstaka menniskjanum i miðjuni av alari menning». Ikki við nakað lögtingsval seinstu 30 árin hevur Fólkaflokkurin verið størri enn Javnaðar- flokkurin. Um hann vinnur hetta valið, kunnu vit ugga okkum við, at í flest øllum londum, har høgaflokkarnir hava skipað stjørn eitt valskeið, fáa teir durafjórðingin aftur, og klára í summum for- um bara at kráma seg til «taburettarnar» við hjálp frá øðrum flokk- um.

SEINASTU 30 árin hevur verið roynt at byggja upp eitt væl- ferðarsamfelag, har vælferð og eydna menniskjurnar hava verið grundarlag undir flest øllum politiskum tiltøkum. Tá hetta vælferðar- samfelag smátt um smátt varð skipað, gjørdist dagurin bjartari hjá mongum. Hjá mongum eldri, óarbeiðs- forum, einkjum og øð- rum mundi mangan vera trongligt, aðrenn javnaðarhugsjónin kundi fremjast í verki. Men hetta samfelag vil Fólkaflokkurin ikki kennast við, og hann vil broyta hetta samhuga- samfelagið, soleiðis at tað i framtíðini verða sjálvboðnar skipanir, sjálvboðnar eftirlonar-

tryggingar, ja, kanska sjálvboðnar tryggingar fyri at njóta sjúkra-, heilsu- ella almanna- verkið, sum fólk fer at standa i boði! Hetta verður jú gjørt i fyri- myndarlondum Fólka- floksins. Og skattalætti til tey, sum hava ráð at spara. Ja, heta kalla teir menniskjað i mið- uni — ein bjartari dagur fyri tey fáu!!!

NÚ skal ikki farast út i æsir við hesi skrá, sum er eitt bergmál av for- tíðardøgum Fólkafloksins, sum nóg mót- støðufólk minnst við otta. Men summi gleða seg, tí «Hundraðtals milliónir skulu flytast ur landskassanum yvir til einstaklingar og vinnuliv» ... «Karmarnir um skúla- og útbúg- ingarverkið mugu strammast ... osfr.» Uttan at siga, hvat bag- ir, og hvør ætlanir er, men hetta er ræðandi fyri veruliga frisinnað fólk.

ALTERNATIVIÐ til henda ágangandi, fanat-

iska og høggravenda politikkin er Javnaðar- flokkurin. Vinnur Javn- aðarflokkurin hetta val- ið, fer hann i samráð- ingunum at bjóða fram sin politikk og saman at tingast um, hvat vit kunnu semjast um i ein- um samgonguskjali. Flokkur okkara er ikki so ódemokratiskur sum Fólkaflokkurin, sum «ætlar sær at vinna lög- tingsvalið og avgera, hvør kemur i landsstýr- ið, og tann politikk, komandi landsstýri og samgonga reka...». Neyvan fer nakar flokk- ur at lata sær hesum lynda, tí higartil hava bæði Sambandsflokkur- in, Sjálfstýrisflokkurin, Tjóðveldisflokkurin og Javnaðarflokkurin ásað, at so torført var at samstarva við Fólkaflokkinn, at teir góvu honum durafjórð- ingin fyrst í 1980 og aftur í 84.

OG tað eigur veljarin at hava í huga 8. novemb- er! -n

X C